

خيالونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

www.samsoor.com

Ketabton.com

دوهمه داچه ((دا زه پښتون يم ته هزاره يې)) او ((دا زه فارسي وایم او ته پښتو)) خبره ديولپنا بالغو په نامه روښانفکرانو ، د غرض او مرض خبري دي . او نور پاته اولس ، لوی او واړه ، پښتون او هزاره او ۰۰۰۰ په یو صف کښې ولاړ د ملي هنر ((ښکلي جانان)) ته د مینې سلام وړاندې کوي او تر ښکلا یې څارېږي ۰۰۰۰ د تېرو هېرو خاطرو همدې خوږو خوندونو سره کور ته ورسیدم ، د افغانې صاحب د شعرونو د مجموعې د خیالونو نور خیالولي شعرونه مي هم ولوستل . د غسې ((د یار د مینې)) نورې سندرې هم . یوازې دا نه ، د وطن او ملت ، د افغان او افغانستان د مینې سندرې هم . او یوازې ، د محبت ، صداقت ، افغان ، دا افغانستان دی ، دا څه حال دی ؟ تر عنوان لاندې منظومې نه ، بلکه د غسې نور غزل او نظمونه هم ، د ویناوال د د غسې مینې څرگندوی دي .
ما ډیرې خبرې وکړې . زه خپلې خبرې بسوم . تاسې لطفا ما وبخښئ او مجموعه ولولئ .

په درناوي

ستاسو خدمتگار

عبدالله بختانی

کابل - خیرخانه

د ۱۳۸۸ د زمري ۱۲ مه

د ۲۰۰۹ د اگست درېیمه

سندره ویله

زما بنکلی جانانه

زه جار شمه له تانه .

ما مه شره له خانه .

قربان دې شم .

قربان دې شم .

السلام .

السلام .

بناغلي رحيم گل غمزده خپله دغه سندره په هماغه وختونو په کابل راډيو کښې ويلې وه . په محافلو کښې يې هم اوروله او د ځينو نورو سندرو غاړو له خوا هم ويل کېدله . او تر اوسه اورول کېږي .

زه چه دغو څو سړو سندرو بولو ماشومانو ته نژدې شوم . ورته ودرېدم . بيا مې ورسره لږه مرکه هم وکړه . وپوهېدم چه دا هلکان د همدې ښار اوسيدونکي په خټه هزاره گان دي . او ژبه يې دري ده .

سباته د پښتو ټولنې غونډه جوړه شوه ، نو ما دا کيسه وکړه او زياته مې

کړه :

دا خبره سمه نه ده چه موږ ووايو فارسي ژبي د پښتو مخه نيسي .

د کابل ښار فارسي ژبي هزاره ماشومان چه په خوند خوند ، په ډير شوق و ذوق ، پرته د چا د وينا او تقاضا نه ، پښتو سندره وايي او خوند تري اخلي ، د دوو حقيقتونو څرگندونه کوي :

لمړئ دا چه په سندره کښې هنري زور دومره زيات دی چه يوازې د پښتنو نه ، يوازې د سندرو غاړو نه ، يوازې د مشرانو نه ، بلکه د کوڅې ماشومو هزاره گانو په زړونو او ذهنونو يې هم دومره اغېزه کړې دی چه دغه سندره په ډير شوق و ذوق او احساس د هغو په ژبه جاري شوې ده .

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم	پرديس خيالونه
شاعر	سميع الدين افغاني
د چاپ کال	۲۰۰۹ ميلادي
د چاپ شمېر	۵۰۰ ټوکه
د چاپ وار	لمړی
کمپوز	سمير افغاني
ټولگه	دوهمه
د چاپ ځای	
د حق د لارې کلتوري ټولنه - جرمني	

ډالۍ

زما د خواږه پلار
اروا بناد مولانا محمد سعيد سعيد افغاني
پاک روح ته ۰

کښې رښتيا او دروغ شکایتونه کول. ځينو به زور واهه چه د يو لړ قالبې الفاظو او علمي ترمونو او لغتونو په استعمال خپل علميت او لياقت ثابت کړي. د نورو ملگرو مشخصې خبرې رانه هېرې شوي دي.

خو زما د لنډو وړاندیز لنډيز داسې کېدای شي:

په ځينو طبعي خصلتونو کېنې، فرد او ټولنه، يو تر بله سره ورته والی لري. که يو فرد خپله روغتيا وساتي، ورزش وکړي. سم او مناسب خوراک ولري او ځان قوي او مضبوط کړي، که له بهره څخه وجود ته يې مکرو بونه هم ننوځي، د هغه د وجود مقاومت په اثر د هغه مکرو بونو اغېزه کميږي ياله مينځه ځي نو که ټولنه، خصوصا پښتو ټولنه او د هغه غړي سم کار وکړي، د ښې مطالعې په اساس د منطق او استدلال او علمي اسنادو او شواهدو سره ښې ليکنې او تاليفات ټولنې ته وړاندې کړي، بيا نو ټولنه پخپله، موږ په کار قناعت کوي، چاته د مخالفت څه موقع په لاس نه ورځي او که ورشي هم مخالفت يې دومره تاثير نه کوي. وزير صاحب خپل ساعت ته وکتل. ويل: دولس بجې شوې په کاروو کېنې ستاسو برياليتوب غواړم. تاسې خپلو کېنې سره کېښئ، د همدغو خبرو په اساس خپل کارونه تنظيم کړئ. که ماته موڅه امر کاوه و رسمي وړاندیز راته وسپارئ. زه ستاسو په خدمت کېنې يم. د خدای په امان. د پښتو ټولنې رئيس موږ ته وويل: تاسې نور هم فکر وکړئ. ددې خبرو په اساس، او که تاسو سره نور نظريات هم وي، سبا به سره کېښئ او.

مازيگر زه د استاد الفت د ليدو به تکل و خوزېدم. د هغه کورد ((چمچه مست)) د خوږ په غاړه، په شېر شاه مېنه (څلورمه کارته) کېنې و. وروان وم. هلته د کارتې د کوڅو په دوږو کېنې پينځه شپږ تنو ماشومانو په جگ اواز

په هغه زړو ورسته پاته زمانه کېنې زموږ يوازې يو وطنپال دغسې و. اوس پدې ورسته وروسته زمانه کېنې ماشا الله زموږ ډېر وزيران دغسې دي چه وطن پرې گران دی. مگر پدې گران وطن کېنې په هغه مهال جره او سپرې چه دی پکښې د کابينې وزير وي. دکابينې هغه محترم غړی د معارف وزير و. د پښتو ټولنې رياست رسما د معارف وزارت پورې مربوط و. د پښتو ټولنې ريس پوهاند صديق الله رښتين و. زه هم د همدې ټولنې علمي غړی وم.

يوه ورز رئيس صاحب موږ ټولو غړو ته د استعلام په ذريعه خبر را کي چه سبا په لسو بجو وزير صاحب پښتو ټولنې

ته تشریف راوړي او تاسو سره ملاقات لري. نو تاسې به په همدغه مهال د رياست په دفتر کېنې حاضر اوسئ!

حاضر شو، وزير صاحب راغی. کښينا ست. د علم او معارف وطن او ملت، پښتو او پښتنو په ارتباط يې څو جذباتي خبرې وکړې، د کار ټکی پکښې هېڅ نه و. مگر موږ يې ټول تر اغېز لاندې راغلو، بيا يې وويل: دا پښتو ټولنه ده. موږ او تاسې رسما مکلف يو چه دلته دې ټولنې د مرام او مقرراتو سره سم، پښتو ملي ژبې ته علمي خدمت وکړو نو لطفا تاسې هر يو خپل نظريات ووايئ. تقريباً موږ ټولو خبرې وکړې. بيکاره او دکار خبرې.

ډيرو به د پښتو او پښتنو په باره کښې احساسات څرگندول ، ځينو به پدې برخه کښې د وزير صاحب د شخصيت په ستاينه کښې مبالغه کوله. يو نيم د پښتو ټولنې ځينې معمولي ضرورتونو ته د وزير صاحب توجه اړول . داسې کسان هم وو چه د افغانستان د نورو ژبو د ويونکو د ځينو عناصرو او اشخاصو يا د ځينو بهرنيو هيوادونو له لاسه د پښتو د مخنيوئ په برخه

سريزه

محترمو لوستونکو !

لکه څنگه چې ټولو ته څرگنده ده چې زموږ په گران هېواد افغانستان کې د کلونو کلونو راهيسې تپل شوې جگړه روانه ده چې دې جگړې زموږ ډېر شمېر هېوادوال د فقر ، بدبختي ، مرگ ، ژوبله او مايوسۍ سره مخامخ کړي دي ، او همدارنگه زموږ ډېر هېوادوال يې شهيدان ، معيوب او په هيواد کې د ارام او انساني ژوند کولو څخه محروم او په پرديو ملکوکې يې د پردیسۍ ژوند تېرولو ته اړيستلي دي .
د دې ترڅنگ پدغه تپل شوي جگړه کې د هر څه نه د مخه زموږ کلتور او ادب ته هم په لوړه کچه ضرر او تاوان رسيدلی دی او د وطن دښمنانو هميشه زموږ کلتور او تاريخی ارزښتونو ته نه تنها په سپکه کتلي بلکه په هغه يې توهين او غوښتلي يې دي چې خپل فرهنگ او رواجونه او خپلې ارادې زموږ په خلکو پلي او عملي کړي .

وطن او د وطن په غيږ کې د خپلو دودونو او رواجونو ، کلو او باندو په مينځ کې اوسيدل دا هغه ستر نعمت دی کوم چې لوي خدای يې په خپلو بند گانو پيرزو کوي ، خو ددې پيرزوينې په قدر او اهميت هغه څوک ښه پوهيږي کوم چې د وطن او دخپل ټاټوبي څخه لرې په دوامداره توگه په نورو هيوادونو کې د مهاجرت شپې او ورځې تېروي .
ساعته د پلي گرځېدو سپارښتنه کړې ده . او دې سره دا عزيزان ، دا کتابونه او دا تقريظونه ، په دې وضعه
مازيگرو ه . پاڅيدم . په چکر شوم . زموږ دکور مخې ته سرک نوی قير شوی دی . مازيگرو په همدې ځم راځم .
روان يم . يو څه وړاندې ، په کوڅه کښې څو تنه ماشومان وو . لوبې يې کولې . يو څه باد هم چلېده ، دکوڅې دورې يې هم بادولې . چه ورنژدې شوم ، وپوهيدم چه ماشومان په گلده ، د يو کوره س په شان ، په خپل ماشومانه غږ ، دا سندره وايي :

ياره ستا په اننگو کې

پوه شوم چه دا سندره اوس نه يوازې د مشرانو استادانو هنرمندانو د خولې سندره ده ، بلکه د ځوانانو او ماشومانو دخولې سندره هم گرځيدلې ده .
خو بيه کشکې په ودونو کښې ، هغه د توپونو د گڼ زهار په ځای همدغسې ماشومان همدغسې سندرې ووايي
په چکر چکر کښی ، زما په ذهن کښې ، نژدې د څلويښتو کلونو دمخه

يوه کيسه راتدا عي شوه .

اوداسې :

و ، نه و ، زموږ د هېواد يو وزير و ، له نامه سره يې د (ډاکټر) علمي لقب هم لگېدلی و . ډاکټر وزير په دې مشهور و چه پښتو او پښتنو سره ډيره مينه لري . ډيرو کسانو به ويل چه په ډاکټر صاحب باندې وطن ډير گران دی . هغه ډير وطنپال شخصيت دی .
يوازې ښاغلي صفی الله اسد سفير به ويل :

افغانستان پر ډاکټر ډير گران دی . مگر ، هغه په گران وطن کښې هغه وخت شپې تيروي ، چه دی پکښې د کابينې وزير وي . . .

بيا دې ته مې پام شو چه ددې ښکلي غزل په قافيه کښې لفظي ترادف او همغږي نشته .

د سردواړه مصرعو د قافيو الفاظ (رنگ - او - خرگند) دي او ددوهم بند هغه (خوند) او د نورو بندونو دغه (ملنگ ، رنگ ، پتنگ ، او خنگ) دی .
زه خوشحاله شوم چه د اولسي شاعرانو په شعرونو کښې ، د عربي په شان ، دا کار شوی دی او کبړي ، ښه شوچه د چه د حمزه بابا په حواله ، په ديوانی شاعرۍ کښې هم ، ددې ((ازادئ)) جواز پيدا شو . خو افسوس چه د ظالمې زمانې له خوا ، پر موږ خوارانو باندې د ((ازادئ)) د خوږو پيرزوينه کمه ده يا نشته

عبدالرحيم يوه (سي - ډي) يا (ډي - وي - ډي) چالانه کړې وه . ما په هغه کښې دغه سندر د (نازيه اقبال) په اواز کښې اورېدله او کسره ته يې منتظروم . دی کښې زموږ د انگړ وروټکيد . عبدالرحيم ولاړ . ډير زربيرته راغی .

په دوه اتيا مخونو ، د کمپوز شويو شعرونه همدغه مجموعه يې راکړه او راته يې ويل : (افغانی صاحب) غواړي چه پدې کتاب باندې څه وليکې !
د مجموعې پاڼې مې واپولې . (دمينې رنگ) غزل (ياره ستا په اننگو کې) مې ستر پايه ولوست او ايله وپوهيدم چه دا ښکلی رنگين شعر ، د همدې مجموعې د ويناوال ښاغلي سميع الدين افغاني دی .

خو نور شعرونه مې هم ولوستل . زياتره خوندور وو . ستړی شوم . په چرت کښې ولاړم . هلته د (وينس زلميانو) په باره کښې کتاب ليکم . دلته زما د (يو دوه گوتې کاغذ . . .) د کتاب څه د پاسه ديارلس سوه مخونو ، پروف راته پروت دی . زوړ يم او جوړ نه . ډاکټر راته دوينو دغوږ د لېرې کولو لپاره دوا نه ده راکړې او د هر سهار يو ساعت سپورت او د مازيگر دوه

پرديس خيالونه زما د شعرونو يوه بله نوي شعري مجموعه ده کوم چې د مهاجرت په دوران کې مې دخپلو هيلو او ارمانونو لړۍ د شعر په ژبه اظهار او د قلم او هېوادوالو سره شريکه او په هغه کې مې د خپل د درديدلي زړه او آرز منعکس کړی دی .
درنو لوستونکو !

په دغه شعرۍ ټولگه د وطن نامتو علمی شخصيت سر محقق ښاغلی عبدالله بختانی خدمتگار هم پيرزوينه کړی او يوه ښکلی علمی ليکنه يې پری

کړی چه د هغوی لیکنه پدی مجموعه کی بی له تصرفه کتمې نشر ته سپارو او دبختانی صیب خڅه مننه کوم چه د ډیرو مصروفیتونو تر څنگ د کتاب په اړه خپل نظر څرگند کړی دی ، ښاغلی بختانی صیب ته د اوږد ژوند او دښه صحت هیله دلوی خدای ددربار نه لرم .

همدارنگه د ځوان او وتلی لیکوال او شاعر ښاغلی اجمل اټک یوسفزی خڅه مننه کوم چه زه یی مخامخ نه یم لیدلی او زما د شعرونو او لیکنو سره د رسنیو له لاری اشنا او یوه ښکلی ادبی سریزه یی پدغی شعری ټولگه لیکلی ده .

په پای کې لازمه گڼم د هغه دوستانو خڅه چې ددغی مجموعې په راتولولو ، تنظیم او چاپ کې یې له ما سره مرسته کړې مننه او یادونه وکړم .

د لوستونکو د نیکو او اصلاحي نظریاتو او مشورو په هیله .

په ډیره مینه

سمیع الدین افغانی

سريزه

ناليدلى سميع الدين افغاني !

دا دستور دى چې له درده زگيړوى خيږي
گنې څه و د رحمان د شاعرۍ

په رښتيا چې شعر او شاعري د هر چا کار ندى ، شعر د مينې ، درد ، عاطفې او د يوه سپيڅلي احساس زېږنده ده . په يوې ټولنې کې تر ټولو ډېر حساس او
سترگور خلک شاعران او ليکوالان گڼل کيدای شي .

کله کله يو تن د حقيقي عشق او يا دمجازى عشق پر لمبو وريت شي او تر خولې يې اه او فرياد راووي ، خو ځينې وخت داسې هم پيښيږي چې يو انسان
پخپله ټولنه کې نا انډولې او بې عدالتي ويني او په پايله کې يې د همدغې نا انډولۍ پر لغړن اور زړه او دماغ سوځي ، چې هر گوره همدا سوز او سوي بيا
ورو ، ورو د الفاظو جامې اغوندي او په همدې ډول بيا له زړه نه زړونو ته لارې جوړوي .

ځينې وخت په نړۍ واله کچه يو شاعر ، عالم او ليکوال داسې يوه دردمنه او يا خوږلنه وينا وکړي چې په هغې کې به د ډېرو نړۍ والو درد او غم نغبنستى وي .
دا چې انسان يو ټولنيز مخلوق دى ، نو پر همدې بنسټ دا وينا بيا دنړۍ پر مخ پرتو نورو هيوادونو او ولسونو ته ځان ور رسوي ، که څه هم د بل هيواد او ولس
خلک به د شاعر په مورنۍ ژبه د سره هېڅ نه پوهيږي ، خو دا چې په
ټوليز ډول کله کله د انسانانو دردونه يو شان وي ، نو د همدې وروستۍ

زما د پاکې مينې

حقيقت پکښې څرگند دى

او درزى درزى ، درزى درزى

نه پوهېږم چه ددې سندرې بخت او طالع وي ، که د نورو ټولو اوسنيو په خلاف ددې سندرمارو مهارت ، چه د شعر د الفاظو د ادا کولو پر مهال يې
د موسقى د الاتو غږونه ډېر ټيټ کړي وه .

نو ملگري مې وويل :

ها ۰۰۰۰ د حمزه بابا غزل وايي .

هملته لږ څه ودرېدو او سندره مو تر پايوه واورېدله او يو څه خوند مو ترې واخيست . يو څه پدې چه د سرتاوولو په وخت بيا د موسقى په اواز نو د توپونو غږ مېهار جوړېده او زمو غوږونه يې كښول ۰۰۰۰

زه خو وودونو ته ډير نه ځم . كه د سيا لى شريكى د ډيرې بې اندازې مجبور بى نه ولاړ هم شم ، بيا ورته ډېر نشم كښېناستلى . خو دا سندره مې بيا بيا څو ځله د راډيو گانو او تلويزيونونو له لارې ډيرو مختلفو سندر غاړو په اوازونو كښې ، د موسقى د سم ، مناسب او معتدل غږ په ملگرتيا اورېدلې او خوند مې ترې اخيستی دى . خو !

خو څرنگه چه يو د سندرې په كسر كښې د هغه د شاعر نوم يا تخلص نه اورېدل كېده او په هوټل كښې د خپل ملگري نه مې اورېدلي وو: د حمزه بابا غزل ۰۰۰۰

نو د غزل په مكرر اورېدو به مې دا تلوسه زياتېدله چه كه د غزل په كسر كښې د شاعر نوم يا تخلص واورم .

حمزه بابا خو د خپلو غزلو په كسرونو كښې خپل نوم ځاى كړى دى او دلته ۰۰۰۰؟

سندرې خو سندرې وي ((خو))، بيا هم ((خو))، خودنوي عصر د تخنيك زور هم ورسره شپي ، او د موسقى خوږ اواز ، دراكټونو ، توپونو او بمونو د اواز غوندې اوچت شي او غوږونه كښوي .

په يو واده كښې ، همدا چه ډوډى مو ونغرله ، نو يو ملگري راته په څه طنزي

لهجه ويل:

استاده ! كه دې خوبه وي نور سخت به واخلو ، وبه تنبستو .

ما وويل: ولې ؟ هغه وويل: ته پوهېږې چه افلاتون ويلى دي: ((موسقي د روح غذا ده)) مگر ۰۰۰۰۰

زه پوه شوم . پاڅېدو . په ولاړه حالت كښې ما وويل: بېشكه ! كه الله پاك پدې يوويشتمه پېړۍ كښې ، افلاتون را ژوندى او يا زموږ په ټولنه كښې نوى افلاتون را پيدا كړي ، نو پر موږ به د هغه ذات د بې شمېرو احسانونو تر څنگ د هغه دا احسان هم وشي . چه ، دې زمانې ځينو كسانو ډېر تبليغ كړى دى چه ((فلسفې افلاس كړى دى)) ددې پرو پاگندې په اثر د نړۍ د فيلسوفانو بازار سوړ شوى ، او د هغو پر گدۍ سفسطه بازان ناست دي . او دې سره نړۍ د فلسفې په افلاس اخته شوې ده . نو نوى افلاتون به خپله هغه

زړه خبره ((موسقي د روح غذا ده)) بيرته واخلي او داسې حكم به صادر

:كړي

((موسقي د روح عذاب دى !!))

او دې سره به د فلسفې او فيلسوفانو ارزښت هم يو په دوه شي .

چه روان شوود موسقى لمړنى درز پورته شو... خو چه د تالار دروازې ته
ورسيدو، د سند رغاړې غږ مو ترغوږ شو:

ياره ستا په اننگو کې
چه د چا د وينې رنگ دی؟

اړيکې له کبله بيا هر درد من پرې خپل درد کټ مټ د شاعر په شان تسکين او ټکوره وي.
ښاغلى سميع الدين افغاني که څه هم له خپل هيواده لرې پروت يو افغان مسافر دی، خو د خپل يتيم وراره، سرتورې ورېرې بې مور او پلاره، کور او اور بې
ژپوي او کړوي، چې دادى نن يې درد د الفاظو او کلمو په بڼه ستاسې په وړاندې دی.
مالاتر دې دمه ښاغلى سميع الدين افغاني مخ په مخ ندی ليدلى، بس يوازې او يوازې د ښاغلي افغاني د خوږ من زړه، احساس، کړيکې او سپريکې
وې چې زه يې هم د يوه درد بدلې افغان په توگه د ښاغلي افغاني صيب د شخصيت سره اشنا کړم، هو همدا پيوند و، ځکه چې د هغه (شاعر) د هيواد
سرتورې زموږ پټ دی او د وطن يتيم بچى زموږ تن دی، د هغې بې وروره کور زما کور هم دی او زما بې اور کور د هغه هم دی، يعنې خونبى او غمونه ټول
مو سره گډ دي.
زه د فن او هنر له مخې د ښاغلي سميع الدين افغاني، پاک او سپيڅلى احساس نه ټکنى کوم، ټوله (پرديس خيالونه) ټولگه مو په لاس کې ده، تاسې او
خپل انصاف او قضاوت.

مگر دا چې شعر مينې، احساس، پيغام او انساني عاطفې ته وايي نو ما دا ټول د ښاغلي افغاني صيب په پييلو ويناوو کې ليدلي او لوستلي دي.

پر ژوند او قلم يې برکت
اجمل اټک يوسفزى
ناروې، اوسلو

هره شپه اورم ننگرهار ښه دی

مگر اوس ، دماشیني نړۍ د ترقۍ او پرمختګ په زمانه ، په یویشتمه سدۍ ، یاد کمپیوټر په دوران کښې پر موږ بدبختانو ، ددې ورستیو دېرشو کلونو ، د پرله پسې تپل شویو خونړیو جګړو ، د نړۍ د راز راز پرمختللیو وسلو د ازموینو د درز او دروز پدې دوزخي زمکه او اسمان کښې ، چه د چا خپلوان ، عزیز ، دوست او اشناد ښادۍ کارت راشي ، نو کارت وگورو چه د شپې له خوا ، د یو مجلل عصري هوټل تالار ته یې بللي یو ۰ مننه مبارک دې شي ۰

هلته د خوړو غم نه وي ۰ د هر مېز گرد چارپېره دولس تنو غذا سرویس کیږي ، شوله خو درک نه لري ، خلور پنځه ډوله پولاوونه ، خلور پنځه ډوله غوښې ، سالندونه ، فیرنې گانې ، مېوې او کوکا کولا گانې ۰۰۰۰
دولس واړه زمريانو مېلمنو حمله په غوښو وي ۰ وریجې هسې پاته شي ۰ هسې هم زیاتره پخ کړي شیان باسي او د پرون ، بل پرون او لرغونیو پرونونو د ودونو پاته شوني وي ۰
خدای دې د هغو مل شي چه وخت ناوخته یې د وینې د فشار یا د معدې د تېزاب درجه جگړې ۰۰۰۰

راغلو د سندرو اورېدلو ته :
هلته سندرغاړو ته ډیر ښه سټېژ جوړ شوی وي ۰ په اوتو کړیو دریشیو او ښکلو نیکتایي گانو ، منظم او مهذب ، ((هنرمندان)) او کله ناکله ((بې هنران)) ناست وي او سندري غږوي ۰ هغه سندري چه موږ په ځوانۍ کښې اوریدلي هغه نه ، هغه استادان خوزیاتره وفات شوي دي ۰ خدا دی یې وبخښي ! د هغو د زامنو لمسیانو څخه ، خدای دی یې لري ، سندري اوږو

یاره ستا په اننگو کی ۰۰۰

څنگه چه ښایست یې د اشنا په اننگو کې دی
هسې یې غزل د نا اشنا انځوره ووځی

د ځوانۍ په وخت به چه د چا د ښادۍ مراسمو ته تللو ، نو په تلو تلو کې به دا پوښتنه طرحه کېدله چه څه به یې پاڅه کړي وي ؟ د غوښې سره شوله که بې

غوښې؟ خوندور ځواب «پولاو» و .

مگر زما او زما غوندې ، د ځينو سرگشته و ، نه دا پوښتنې خوښېدلې او نه دا

ځوابونه . زموږ په زړه پورې پوښتنه دا وه :

سندرغاړې څوک دی ؟

اسلم ، بادام ، فيض گل ، حافظ ، مشکي ، بسم الله ، ايوب ، رحمتگل ، گلرنگ ... يا ؟

واده ته به ورسېدو څه شی به چه تيار و هغه به د يار و ، هغه به مو په خوند خوند و خوړل

بيا به له ماسخوتنه تر سپېده داغه پورې د سندرو په اورېدو نه مړېدو . د بهارې ، بېرمې ، بياگ ، کستوري ، کليان ، اسا او جوگ په راگونو کښې به مو سندرې :

مقام ، غزل ، لنډۍ ، چهار بيتې ، لوبې ، بگتۍ ... او په هغو کښې به مو په ډېره مينه ، د مينې سندرې اورېدلې . د يار د مينې ، د وطن د مينې او د خداى د مينې د

استاد الفت د مينې ديو غزل دا بيت الغزل ، د هماغه زمانو يادگار دی .

چه په حجرو کې يې د عشق سندرۍ

محبت

هميشه به مې ورب ته داد عا کړه
محبت د نازولي جانان را کړه

د انړې راته فاني دنيا حساب ده
هوښيارانو توبښه جوړه د عقبا کړه

د جنت او د دوزخ پروا به څه کړم
چې پروا مې شپه او ورځ ستا د رضا کړه

چې تمام عمر په فکر د دولت وي
هغه خلکو د خپل ځان سره جفا کړه

د مادي دنيا متاع ده د څو ورځو
غافل مه شه او خروي تخفه پيدا کړه

چې د زړونو په رضا رب خوشحال يږي
راشه! داسې انساني احساس اشنا کړه

دغه څوک دی چې په خپلو کې یې وړان کړو
ولسونو او اعتبار باندې څه وشول
دا څه وشول څه به کیږي نه پوهیږو
زموږ د خلکو په وقار باندې څه وشول
د ظالمو او بې رحمو زور چلیږي
افغاني! زموږ روزگار باندې څه وشول

۱۹ - ۵ - ۲۰۰۹

مهاجرت

څه وشول ؟

زموږ کلي او گلزار باندې څه وشول
په سپرليو ، نوبهار باندې څه وشول
بوراکان د باغ په لوري نه رادرومي
په دې خوار غريب مليار باندې څه وشول
چې د خياله يې رخسار په اوربل پټ وه
په هغه بڼکلي نگار باندې څه وشول
نه ادم شته ، نه رباب ، نه هغه مينه
د فرهنگ د زړه قرار باندې څه وشول
دلته هرڅه دي وران شوي ويجاړيږي
زموږ کلي زموږ بڼار باندې څه وشول

د اخلاص او صداقت لوړه رتبه ده
د كعبې د پيروانو ځان همرا كړه

په كوم ملك كې چې رښتني وروړگلي وي
د هغو خلكو روزگار ربه صفا كړه

چې د بخل او كينې نه ، نه مړيږي
هغه قوم ، هغه ولس ربه پنا كړه

غرض دا چې صداقت لوى عبادت دى
قوم په صدق كې حاصل د خداى رضا كړه

۲۱-۱۰-۲۰۰۸

افغان یم

زه څوک دکوم ملیت دکوم زبان یمه زه؟
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

پښتون دی که تاجک که هزاره ددی وطن
ازبک نورستانی که پشه ای دی یا ترکمن
ددې خاورې بچیان دي سره یو مو دی مدفن
تاریخ یم جوړونکی د زمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

دښمن مو په نفاق کې یو تر بله بیلوي
په رنگ رنگ دسیسو مو په خپل مینځ کې جنگوي
په حيله او نیرنگ مو په قومو جلا کوي
اوس پوه زه د دشمن په بد گمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

د ژوندون پای کی مایوسی څه پکار
د ښه عمل ښی خاطر تیری شوی

دلته دا څوک دی چه مغروره ښکاری
فانی دنیا شیبی ، شیبی تیری شوی

افغانی رب ته د سجدو موقه ده
گنی موقی مود توبی تیری شوی

۲۰۰۹ - ۵ - ۸

مهاجرت

د غم خپی

په موږ د مرگ بدی خپی تیری شوی
څه عجیبه شانتی صحنی تیری شوی

د زړه گوگل ته مولا س ویوړو رقیب
د درد او غم بدی شیبی تیری شوی

د ژوند مفهوم زموږ بی رنگه شولو
د نابودیو ولولی تیری شوی

ها امیدونه ارزو گانی د ژوند
تولی نیمگړی قافلی تیری شوی

راځی چه واخلو عبرتونه تر ژوند
د اسی په موږه چه تیاری تیری شوی

پدغه ژوند کی اعتبار کله شته
د خود غرضو ناکردی تیری شوی

د تورې په میدان کې هر دښمن پدې پوهیږي
افغان باندې په زور او زیاتې کله کلي کیږي
خصلت مود میرانی دی په دې هر څوک پوهیږي
په عزم، اراده کې با ایمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

راځئ ای خوږو ورونو چې وطن سره اباد کړو
په پوهه هوښیاری باندې دا خپل غلیم برباد کړو
پیشرفت او ترقی ته افغانی عزم بنیاد کړو
بیا سولې وروړولي ته ارمغان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

دا افغانستان دی

ای وطنه گران وطن
ښکلی گلستان وطن
دا مود خاپوړو کور
دی جنت نشان وطن

ښه باغ او باغچې لري
رنگ په رنگ میوې لري
ښار د قندهار زموږ
پېغلی پښتنې لري

ښکلي ننگرهار ته ځم
گل د نارنج ښار ته ځم
بیا به د سپرلي موسم
د ښکلو دیدار ته ځم

دلته زړونه په لمبو دي
امیدونه په سلگو دي

په صحیح لار مو روان کړه
ته مو سیال ددې جهان کړه

افغاني احساس اشنا کړه
دی تیارو نه جوړ سبا کړه

۹ - ۵ - ۲۰۰۹

جرمنی

دی کاروان کې انسانان دي
خوک سپینږیري دي ځوانان دي

هم تور سرې ، ماشومان دي
خوک تنکي تنکي ځوانان دي

دوي کې مینه ده وروري ده
پاک احساس ، مسلماني ده

دوي په تمه د ژوندون دي
په امید د سباوون دي

ای ددې کاروان څاروانه
لږ خبر شه د کاروانه

ستا غفلت کې نابودي ده
ستا همت کې زندگي ده

لږ دمه شه ای مغروره
ځان فارغ کړه له غروره

غرونو کی زمریان لري
ژني اتن چيان لري
خلکو د پکتيا سيمه
بښه بڼايسته ځوانان لري

لوړ نام او نشان زموږ
دا د اسيا بام زموږ
خومره لوړ شهرت لري
لعل د بدخشان زموږ

دروند په زیارتونو دی
ځای د طاعتونو دی
دا د غزنویانو کور
زړه د تاریخونو دی

لاړ به شو مزار ته بیا
د روضې دیدار ته بیا

سوال به د ایمان وکړو
د الله دربار ته بیا

دا مو د قومو کلی
دا مو د دودو کلی
لوړ عالي کلتور لري
دا مو د نیکو کلی

لوړ په تول جهان دی
دا کور د افغان دی
دا مو د پلرو کلی
دا افغانستان دی

کال ۲۰۰۲

مهاجرت

خاروان

دغه څوک دی چې خاروان دی

رهنما مو د کاروان دی

دا مو خپل که اجنبی دی

که مو خپلو کې پردی دی

دوی کې لویه ځان ځاني ده

راته بنکارې بې ایماني ده

دي بې لارې ټول منزلونه

تورې شپې دي گړنگونه

په بې لارو ، لارو سردی

د کاروانه بې خبردی

هریو ځان ، ځانله غره دی

که خاروان دی که ساده دی

چې په پوهه علمیت مري
د هغوی شته دوعا گوی

چې په جهل کې پیدا شي
خدای دې نکړي چاته لوی

چې په سمه لاره سردی
افتخار په داسې خوی

نورو صلحه کې ژوند تېر کړ
موږ په جنگ کې شورا لوی

۲۵ - ۸ - ۲۰۰۹

داڅه حال دی

دغه خوب دليدو نه دی
نه خوبونه دليدو دي
دا حالت دليدو نه دی
نه وختونه دليدو دي

څه تيارې دي خپرې شوي
سمه او غريې دی نيولی
دی وحشي وحشي شيبو کې
دا فرصت دليدو نه دی
نه وختونه دليدو دي

ددی شنه اسمان تر څنگه
دا زخمي زخمي وختونه

مرگ او ژوبله ، بیوسي ده

۸

دا دهشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

پرهاړونه مرگ او ژوبله
دبې رحموقا تلانو
د ظالمو جابرانو
دا وحشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

حالتونه توفاني دي
اوس وختونه توفاني دي
ای د وخت سالار تربوره
ستا خصلت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

نن د خدای د بنده گانو
ډېر بې حده سپکه کیږي

خوک پرزيږي خوک څږيږي

۹

مناجات

ربه ستا دربار دی لوی
موریو ټول ستا ثنا گوی

ته عزت چاته نصیب کړې
خوک ذلیل کړې سیاه روی

تفاوت لري خالق هـ
ستا مخلوق په رنگ او خوی

یو هوښیار کوي کارونه
بل جاهل بې ادب لوی

خوک ظالم خانه خرابه
دی مکاره درواغ گوی

ربه تادي پيدا کړي

څوک عاجز څوک فضول ګوی

تکبر چې پکې نه وي

ها عالم د عقله پوی

۷۲

چا چې راستي کړي ده

رب ته منلي دي

ته سزاواريې ربه

د عبادت مدام

که مو نصیب شي چېرې

ستا مرحمت مدام

شيطان رتلی ګنو

تا فرمايلي دي

چا چې راستي کړي ده

رب ته منلي دي

لاس په دعا يو ربه

ته مو سبځان يې

ته مو پوره کړې حاجت

ته نگهبان يې

افغاني! ستا په لار کې

هر څه منلي دي
چاچې راستي كړي ده
رب ته منلي دي
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۰

۷۵

دا قيامت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

ای د دې زمان انسانه
سره يو شه يو همت شه
يوه چيغه د غيرت شه
نور غفلت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

تر دې غلو او گيدړانو
دا وحشي ، سړي خورانو
ترېنه خلاص مظلوم انسان كړه
دا ذلت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

کال ۲۰۰۷ مهاجرت

۱۰

زخمي زړه

شیخه نور کله زه تسبیح شمېرم
زه مې زخمونه د سینې شمېرم
گیله مې ځکه د خپل ځانه راځي
خپل صداقت دا ناکړدې شمېرم
چې په وفا او صداقت مړه شوي
د هغه خلکو هدېری شمېرم
د زړه باغچه مې ټول زخمي زخمي ده
د رغیدو یې ورځې شپې شمېرم
د پیوندې زړگي نه څه غواړې نور
نه ستا وعدې نه مې گیلې شمېرم

ستا زړه په کوم رنگ چې تسپې اړوي
زه افغانی مې شوگیرې شمېرم

فرانکن کلینینک-باد کیسینګین

۱۷ / ۸ / ۲۰۰۸

جرمني

۱۱

نیک عمل

دنیا د نیک عمل ده

بدان رټلي دي

چاچې راستي کړي ده

رب ته منلي دي

دنیا د نیک عمل ده

بدي په کارنده

دا بد عمل چې پرې ځي

دا سمه ليارنده

پرهيزگاراند دنيا

پاک او سپېڅلي دي

چاچې راستي کړي ده

رب ته منلي دي
دا دنيايي کار او ژوند
هسې روان دی نا
چې څوک پرې نه پوهیږي
غافل د ځان دی نا
د خدای رښتنی مخلوق
پرې پوهیدلي دي
۷۴

پرواز دې زړه غواړي وزر دې نه وي
د بې انصاف درزي د ظلمه وروسته
کالي دې جوړوي خو تتر دې نه وي
داسي وختونه د نیمگړو هیلو
کله پېښیږي چې هنر دې نه وي
یا که په هر څه باندي پوه یې مگر
په لاس کې زور نلري زردې نه وي
داسي تندي هم په داغلو ارزوي
چې خوښی نلري اختر دې نه وي

يو خوږ ارمان لرو په زړو کې ربه
چې نور جنگ نه وي ستمگر دې نه وي
خاونده بيا هغه وختونه غواړو
پښتانه يو کړه لرو او بردې نه وي
۲۰۰۹ - ۵ - ۴

۷۳

د مینې رنگ

یاره ستا په اننگو کې
چې د چا د وینې رنگ دی
زما د پاکې مینې
حقیقت پکې څرگند دی

ما ویل سترگې دې خوږې دي
دې ویل تورې په رنجو دي
ما ویل مینه دې سور اوږدی
دی ویل یار زما ملنگ دی

ما ويل زما سره اشنا شه
دې ويل زموږ کلي ته راشه
ما ويل مينه رسوا کيږي
دې ويل دا دميني خوند دی

۱۲

ما ويل ښکلي دې ځواني ده
دې ويل مينه رسوايي ده
ما ويل زه دې ليوونی کړم
دې ويل يار مې غنم رنگ دی

ما ويل سپينه خوله دې را کړه
دې ويل مينه کړې بې باکه
ما ويل زړه ته مې نژدې بې
ويل زه شمع يار مې پتنگ دی

ما ويل راشه مازيگرته
دې ويل دربه شم گودرته
ما ويل لاره به دې خارم
ويل منگى مې شين په خنگ دى

۲۵/ ۴ / ۲۰۰۷

۱۳

چي بام خخيرې او ختگر دې نه وي
دا تنهايي به خه لذت ولري
په کور کې ناست يې او دلبر دې نه وي
د داسي وصله نا اميده يې تل
واده دې کړې وي پسردې نه وي
چي د اشنا په تمه تمه ناست يې
ورځ دي اوږده شي مازيگر دې نه وي
يا په چرتونو او فکرونو د يار

شپه دې اوږده شي او سحر دې نه وي
د شوگيړو د خپل جانان نه وروسته
خوب دي راغلي وي بستر دې نه وي
چي غريبي او بي وسي وي مدام
په تبه پروت يې او ډاکتر دې نه وي
چي کله کله خوشحالي پېښه شي

۷۲

نيمگړي هيلي

د ژوند بهير په بېرته بېرته درومي
تل خوشحالي او د زړه سردې نه وي
کله نا کله داسي ډېر پېښيږي
چي څه کړې حاصل او بر دې نه وي
داسي هستي زمينداري به څه کړې
ځمکه دي ډېره وي بزگړدې نه وي
او يا د ځمکې د حاصل نه ورسته

فصل دې پوخ وي او لوگر دې نه وي
هغه تنه د بېوسي موقعه کې
مشکل دې ډېروي کمک گر دې نه وي
ملياره! ته به هم خوشحاله نه وي
چې نيالگي کېنوي ثمر دې نه وي
ژمی به څنگه په خوښۍ کې تېر شي؟

۷۱

پاکې هيلې

هغه څه چې مو په زړه کې هوسپري
زموږ هيلې دي منزل ته به رسپري

دغه هيلې ډېرې پاکې او سوچه دي
چې ملگري مو د ژوند او همېشه دي

دا ژوندون د اميدونو لوی جهان دی

حکله تل په هلو ځلو کې انسان دی

د مادي دنيا متاع پسې به گرزي
خو اخر به د نیستی په طرف پرځي

چا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمي ده چې بیا مومي به عزت

۱۴

ځینې شته داسې کسان چې مضرې کا
چې تاوان درته رسیږي خوشحالي کا

دوی په خپله په تلاش کې د ضرر دي
خدای وهلي ځان نه کله با خبر دي

څوک چې چاته کوهی کني هغه خپله
په کوهي کې به یې ځای وي تل تر تله

چې د بخل او کینې نه نه مړېږي
ناروا دی هېڅ منزل ته نه رسېږي

تکبر دا د جاهلو خلکو کار دی
په دنیا باندی تل کله اعتبار دی

پاکې هیلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې گران وي خپل عزت

۱۵

ربه ته د مور او پلار یې نگاهبان شې
دا مو هیله دا امید دا مو توبه ده

تا پیدا کړو ته مو وژنې ته مالک یې
ستا ورحم او کرم ته مو سجده ده

رېبه ته يې جنتونه ور نصيب کړې
بنايسته پېغله غزال جان مو ستا ميلمه ده

۲۰۰۹ - ۳ - ۱۷

اشفنبورگ والډفريتوف

جرمني

۷۰

خوانيمرگه غزال

زموږ کلي زموږ ښار کې انگازه ده
جگه شوي د ښکلانن جنازه ده

خښوي نن نامراده ارمانونه
د غزال د پېغلتوب ورستی شېبه ده

نن د زړونو د داغونو حساب نشته
د غربت د ماتمونو يو بيلگه ده

پدې ویر کې هر یو ډېر دی ژریدلی
که سپین گیری یا که ځوان که بېگانه ده

ارمانونه د ځوانۍ نن خاورۍ کیږي
عجیبه شاني د غم بده شپبه ده

پدې خلکو نن د غم د پاسه غم دی
پدې کلي نن راتاو د غم خپه ده

د اخلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قانون د پادشاهي ده

افغانی دا صداقت لوی عبادت دی

خپل قسمت چې در رسېږي قناعت دی

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

۱۲

مهاجر

زړه کې چې مغروره او کاکه يمه
داسې معلومېږي چې ساده يمه

دلته په پردي وطن کې ژوند کوم
هر څه خپلوم ځان بېگانه يم

گوري راته تل دوی په پردي نظر
هسې زه د څو ورځو میلمه يم

۲۴ / ۴ / ۲۰۰۷

مهاجرت

د نازو او د ملالې خدمتگار دی
خپل ولس ورته د هر څه نه دی گران

همېشه دى د ټاټوبي په خدمت كې
تل نازيږي په تاريخ د لوى افغان

رېه ته د با احساسو ساتندوى شې
لوړ همت راته ښكاره شو افغان ځوان

.....
۲۰۰۹ - ۳ - ۲۲

۲۸

افغان ځوان

چې خپل ژبې ته خدمت كړي په ښه شان
په مرچل كې ورته پروت دى د افغان

نازولي يې مدام خپل مشران دي
احترام ورته كوي په هر زمان

ښکلی ځوان دی هم ساتونکی د سنگردی
د دښمن سره یې لاس دی په گریبان
لوړ احساس یې د وطن خپره کې ښکاري
رښه ته د دغه ځوان شې نگهبان
پر غمخواره استعداد راته ښکاره شو
په خدمت دخپل وطن کې افغان ځوان
د میرویس او احمد شا بابا خدمت ته
شپه او ورځ یې یوه کړي په ایمان

د زړه باغچه
د زړه باغچه کې درته گل کرمه
رامبیل، چمبیل، نرگس، سنبل کرمه
د ا به وعده راسره کړې جانانه

د گلو سيل له به راځي جانانه

د زړه باغچه کې درته خيال جوړوم
د بنا پيريو پکې تال جوړوم
زما دا هيله به منې جانانه
د گلو سيل له به راځي جانانه

زما د پاکې مينې ښکلي بڼې کې
ستا د ښايسته حسن منلي بڼې کې
د وفلاس به راکوې جانانه
د گلو سيل له به راځي جانانه

زما د مينې او سرو گلو باغچه
د رنگينو ، باغ او بلبلو باغچه

بیا له خزانه به ساتې جانانه
د گلو سیل له به راځي جانانه

ترخو پدې باغچې خزان گډشي
په سرو گلونو مې تالان گډشي
پاس په لیمو به قدم ږدې جانانه
د گلو سیل له به راځي جانانه

۱۰ / ۴ / ۲۰۰۷/

جرمني

ماويل چې زه به خپل منزل ته رسم
په حقيقت کې په بل رنگ راغلم

د پاکو هیلو ، ارمانونو ښار نه
زه افغانی تری گيله من راغلم

۲۰۰۸ - ۳ - ۱۸

مهاجرت

گيله مند

زه د حالاتو نه په تنگ راغلم
د خپل تدبير سره په جنگ راغلم

ماويل چي بښکل به کړم روښانه لاره
په سرنوشت کې د پتنگ راغلم

زه د خپل ملک د پادشاهي په هيله
خو په حساب کې د ملنگ راغلم

ما سره بښکلي ارمانونه زړه کې
خو نامراده ترې په څنگ راغلم

هغه حساب چې مې د ژوند درلوده
زه په مسير کې د نيرنگ راغلم

ليونۍ

د فکر تال کې زنگيده ليونۍ
بيا په زړگي مې وريده ليونۍ

ما مې د زړه ورته داغونه شمېرل
دا بې پروا وه خنډیده لیونی.

هسې بې درده بې احساسه نه وه
خما په مینه پوهیده لیونی.

ما چې اظهار ورته د مینې کوه
لکه د گل به غوړیده لیونی.

افغانی خومره نې شیبې تېرې شوې
چې په مالت کی اوسیده لیونی.

۱۰/۱/۲۰۰۸

مهاجرت

۲۰

غزل

زړه چه شی بی شوره بس د عشق د کوره ووخی
یار ورته اغیار شی د زړگی د زوره ووخی

دغه د بې مینو ښار د زړو تسلی په څه کیږي
دا چې د یار مینه یې د فرض د پوره ووځي

عزم فولادي د یار په مینه کې په کار دی
ژوند د نا امیدۍ ارمانو د توره ووځي

ژوند د پاکې مینې ، پاکو هیلو سره ښه ایسي
گوره چې مین د نا کردو د اوره ووځي

هسې چې ښایست یې د اشنا په اننگو کې دی
هسې یې غزل د نا اشنا انځوره ووځي

۱۲/۱۲/ ۲۰۰۲

شوگيرې

زه له حیا یارته کتلی نشم

د زړگي راز و رتسه ويلى نشم
ديار منت مې په ليمو قبول دى
د بل احسان په ځان منلى نشم
داستا په مينه محبت كې اشنا
دهجر ژوند نور تيرولى نشم
ستا به پدې كله يقين پيدا شي
زړگى له تانه صبرولى نشم
هاستاد كلي د كوڅو يادونه
خوږې شيبې يې هيرولى نشم
افغانى ژوند په شوگيرو تېرېږي
باران د اوښكو درولى نشم

۷ - ۷ - ۲۰۰۹

دا تنگ نظره د تعصب لېونیان
د افغانانو کار او زیار وړانوي

اغیار به دا ارمان تر گوره ویسي
چې د افغان ولس گلزار وړانوي

افغاني! زموږ د پرگنو یووالی
د دښمن ځاله او اعتبار وړانوي

۸ / ۳ / ۲۰۰۹

مهاجرت

کلیواله

د کلي مينځ کې د پنځو په څو کوتلله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

د سيخکو کتاريې جوړ وه د اوربله ځينې
په يو نظريې زړگي ويوړه د گوگله ځينې
په سرو منگلو يې لاس تېر کړه د کاکله ځينې
په هر قدم کې لکه لښته ماتيدله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

خپلو همزولو سره وتې په چکروه نه
بنکلی موسم د پسرلي او مازيگروه نه
د پلواندي پټ کاته يې په هنروه نه

د نجنو مينځ کې لکه شمعۀ بليدله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

يو يې په غاړه سور کميس گل بخمل وه نه
په جگه پوزه د چارگل يې جلوبل وه نه
دا خوشبويي چې په گڼا ترې د سنبل وه نه

په افغاني لباس کې ښکلې ښکاريدله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

۷/۱/۲۰۰۸

درحمان بابا مزار

چې د رحمان بابا مزار وړانوي
د پښتنو ستر افتخار وړانوي

دا د فرهنگ او د ادب دښمنان
زموږ کلتور زموږ یادگار وړانوي

زموږ تاریخ ته دوی په سپکه گوري
دوی زموږ خلی او منار وړانوي

نن د صوفي عبدالرحمان په پلمه
د تصوف پلونه اولار وړانوي

دوی د انصاف او انسانیت نه لرې
نن که رحمان سبا انصار وړانوي

هر قدم کي مایوسي ده
په سلگو کي چې اوسیدو

که لوی خدای مو مهربان شي
د رحمت په موږ باران شي
په وطن کي مو وروري شي
خپل باندو کي چې اوسیدو

رڼه موږ هم بنده گان یو
د یو خوږ ژوند په ارمان یو
(کاش چې ورکه محتاجي شي)
امیدو کي چې اوسیدو

افغانی وطن سور اوړ شو
تر اسمانه لوگی خپور شو
اه فریاد او بیوزلي ده
تورتمو کي چې اوسیدو

۲۰۰۹ - ۲ - ۷

د جانان غم

د شوگيرو به درته څه ووايم
د ژړيدو به درته څه ووايم
چې دې په مينه کې لوگي لوگي شوم
د نا کړدو به درته څه ووايم
د جانان غمه ليونی دې کړمه
د رغيدو به درته څه ووايم
چې په وعده باندی وفا ونکړې
د تش وعدو به درته څه ووايم
گيلې مې ډېری په زړگي تېرېږي
ددې گيلو به درته څه ووايم
زړه مې د مينې په درياب لاهو شو
د ډوبيدو به درته څه ووايم
د افغاني زړگي کي مينه ديار
د هيريدو به درته څه ووايم

۲۰/۲/۲۰۰۸

مهاجرت

د نجونو ميره

((ما يې تماشه وکړه تله چې د چمن په لور))
((دا د نجونو ميره وه لاړه د گلشن په لور))
ما يې تماشه وکړه تله په مکيزونو کې
مسته چې په ناز قدم اخلي په گلونو کې
حسن ده بڼکلا ده دانه ځي د فیشن په لور
دا د نجونو ميره وه لاړه د گلشن په لور
ما يې تماشه وکړه ده د سردرو بڼکلا
سرو ده د بوستان په قد ده د شنو باغچو بڼکلا
حوره په بڼايست ده دا ځی باغ حرم په لور
دا د نجونو ميره وه لاړه د گلشن په لور
دا د نجونو ميره ده بڼه بڼکاري همزولو کې
داسې وطني بڼکلا نشته پدې نورو کې
څار تر افغانی حسن ځمه د وطن په لور
دا د نجونو ميره وه لاړه د گلشن په لور

دېسمبر ۲۰۰۴

مهاجرت

کاش د خپل وطن بزگروای
یا چوپان وای یا کارگروای
اوس په بل ملک کی نوکریو
په چرتو کې چې اوسیدو

دلته بل رنگ ترانې دي
دلته بل شان ته نغمې دي
موږ د خپل مالت نه لرې
په میرو کې چې اوسیدو

نه حما د کلي خوند شته
نه هغه د یاري رنگ شته
دلته مینه بازاری ده
په دوکو کې چې اوسیدو

دلته زړونه دي مات شوي
د مستي نه دي ولیدلي

جلا وطن

دا موږ څومره بد نصیب یو
په پردو کې چې اوسیدو
نه د ځان نه د قریب یو
غیر ملکو کې چې اوسیدو

وطن موږ وطن عزت دی
وطن مینه محبت دی
اوس مو وړان دی د زړه کلی
شوگیرو کې چې اوسیدو

دغه څوک دی چې یې وړان کړو
نن احتیاج یې د جهان کړو
دا دکوم ظالم له ظلمه
تورو شیو کې چې اوسیدو

بنگري

مانه د زرگرد دوکان
خيالي پاولي غواړي
سپينې ليچې تشې گريزي
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
زرگره نقد ې روپۍ واخله
مانه اشناد لاس بنگري په خپل مرضي غواړي
سپينې ليچې تشې گريزي
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
اشنا ځمانه مروردی
د لاس بنگري مې خوږ اشنا په بې صبري غواړي
سپينې ليچې تشې گريزي
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
بنگري د يار په لاس کې خوند کړي
په سپين مړوند د بنگرو شرنګ بڼکلي ځواني غواړي
سپينې ليچې تشې گريزي
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي

څلوريزه

زه افغان يم خپل وطن راباندې گران دى
اتحاد او ورورولي ځما ارمان دى

چې بې مينه دوطن يې ده په زړه کې
افغاني داهموطن راباندې گران دى

مهاجرت

خلکو دا ظلم دا وحشت به وی تر کومه پورې؟
خاونده ستا د قدرتو نه به مو تمه وشي؟

دغه ناتار چې نن سبا په ولسو روان دی
ددې وحشت د ختمیدو نه به څه تمه وشي؟

که داسې نه وي نو راپاڅه ای مظلوم تېره
یو لوی تحریک د ولسو نه به څه تمه وشي

افغاني ستا کلي باندې چې وړانوي نه گوري؟
ددې وړانکار سړي خورو نه به څه تمه وشي؟

۲۹ - ۱ - ۲۰۰۹

مهاجرت

څه تمه وشي؟

دغه تغير او بدلیدونه به څه تمه وشي؟

د جهانخوارو د وعدو نه به څه تمه وشي؟

دا به رښتا وي هغه څه چې دوی وعدې ورکوي؟

د نوي مشر تدبیرونه به څه تمه وشي؟

خلکو د ظلم او وړانکاره سرمایې نظام نه

د دوهوښیاره لېونونه به څه تمه وشي؟

روزگار به بیا خپل ازموینه راڅرگنده کاندې

زموږ د بربادو ارمانونو نه به څه تمه وشي؟

هغه ظالم پاچا د ظلم د انجام نه وروسته

د دغه ځوان د کړو وړو نه به څه تمه وشي؟

که خپل که بیګانه ده

چا وړان کړو دا وطن چا ترې لوټ کړي خزانه ده
که خپل که بیګانه ده
چې خپل یې وړانوي بیا د پردو نه څه ګیله ده
دا څنګه زمانه ده ؟

هر چا تر خپله وسه دا وطن کړلو خراب
څوک ناست دی بلېنګو کې په ډالر کوي حساب
څوک پروت دی په خیمه کې له یخنی نه شو کباب
هر چا ده غږولې د خپل خوښې ترانه ده
دا څنګه زمانه ده ؟

په نوم د عدالت دی خو خیانت پکې چالان دی
غریب پدې وطن کې د ماړه نس په ارمان دی
دا ملک چاته جنت چاته په مثل د زندان دی
هستي یې رانه لوټ کړه د ډالرو یارانې ده
دا څنګه زمانه ده ؟

خلک لاره تر کیهانه موږ په خپلو کی جنگیږو
پدې عصر و زمان کې د پردو په ډول گډیږو
نفاق او تربگني کې هېڅ مطلب ته نه رسیږو
وطن په نامه یو شیء صرف همدا یوه چاره ده
دا څنگه زمانه ده ؟

تینگ عزم افغانی او ورور گلوي مو سعادت دی
وطن ته د بادردو هیواد والو ضرورت دی
یووالی اتحاد زمونږه پوهه دی همت دی
وطن به شي اباد که دا مو عزم او اراده ده
دا څنگه زمانه ده ؟

۲۵ / ۲ / ۲۰۰۸

مهاجرت

گل به خجالت وې ستا بڼکلي رخسار نه بيا
لرې به اغيار شي ياره ستا راتلو سره

زه خود وفا تمه صرف خپل اشنا نه کړم
زړه به مې قرار شي ياره ستا راتلو سره

ما دې د بنايسته حسن لوړ انداز ليدلی دی
ژوند به لاله زار شي ياره ستا راتلو سره

زه په افغاني رسم ياره ته تمه ، تمه يم
خلاص به انتظار شي ياره ستا راتلو سره

۱۷ / ۱ / ۲۰۰۹

یاره ستا راتلو سره

باغ به مې گلزار شي یاره ستا راتلو سره
ژوند به نوبهار شي یاره ستا راتلو سره

یاره ستا د ښکلي مخ چرته هم ثاني نشته
زړه به ځوان مالیار شي یاره ستا راتلو سره

هسی محبت چه کړی تور بورا په گل باندی
داسی به روزگار شی یاره ستا راتلو سره

زړه خو ستا د خوږ زړگي خوږ نظر په تمه دی
روغ به دې بیمار شي یاره ستا راتلو سره

ښکلي ارزوگانۍ دي ښکلو ارمانو نه سره
ورک به مې تلوار شي یار ستا راتلو سره

خیبره

خیبره ستا لیدو ته دځلمو سره درځم
ستا جگو جگو غرو ته د پښتو سره درځم

اغیار که چیرې لار کې د اغزو دامونه کیږدي
هیڅ ډار مې ترې نه شي ابله پښو سره درځم

زما د نیکو کورېې تا کې ښکلي تاریخونه دي
میرانه نارینتوب او د اسرو سره درځم

پردی که په خپل زور او په طاقت باندې نازیږي
زه خپله پښتونواله او شملو سره درځم

دا ستا په سردرو کې د میرانې هدیرې دي
مزار ته یې د سرو گلو غنچو سره درځم

جنوری ۲۰۰۷

۳۰

توپیر

ما د خیالونو د باغچو بڼاپیری
دهو سونو د دنیا ناوکی
په سمه ورځ او په رڼا ولیده
ما یوه ښکلې تماشا ولیده
زه د حسنو میلمه شوم
د بڼاپیرو میلمه شوم
هلته زه پوه شوم په دې
چې د خوندونو او خیالونو دنیا
دهو سونو دنیا
درڼا ورځې د خوندونو سره
خوږو وختونو سره
تعبیر په څه انداز دی
توپیر په څه انداز دی

ديسمبر ۲۰۰۵

۳۱

د يار مينه

د يار مينه زوريدل دي بل څه نه
په سوراوړکې سوزيدل دي بل څه نه

چې د چا په زړه کې اوږد مينې بل شي
مايوسي ده ژړيدل دي بل څه نه

د پتنگ د مينې بد شاتنه انجام دی
په لمبو کې لمبيدل دي بل څه نه

د جانان مينه د سره قربانۍ ده
په سوراوړ ورته دنگل دي بل څه نه

۲۰۰۸ - ۳ - ۲۲

ترڅو به خپل مېخ کی جنگونه کوو
د بل په لمس وروړ وژنه کوو
څه بی حساب به مو توری ، ماشومان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دلته کی مینه محبت مری
دلته افغان دلته همت مری
دلته ناهید او د نازو انا لمسیان مری
له هری خوا نه افغانان مری

راځی ای ټولو ډلو ډلو خلکو
په بیلو لارو ویشل شوو خلکو
که یو لاس نشو هم وطن هم موایمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۲۰۰۹ - ۸ - ۴

۵۳

يووالی

لا ترڅو به زموږ گران وطن ورانېږي
لا ترڅو به زموږ کلی لا نړیږي

ورنولږ څه د تدبیر نه کار په کار دی
په یووالي باندې هر مشکل سمیږي

چې یووالی وروړکلو یې په نصیب شي
افغانی وطن به خا ما خا جوړیږي

۲- ۹ - ۲۰۰۷ کال

مهاجرت

۳۲

حالت

زړه ته کله کله راشي مایوسي
خفه کېږود نا اهلو په دوستي

که له یو خوا مو هجران زړگی کباب کړ
بیا د بلې خوا دی غم د بې وسي

عاقبت به مو وکومې لورته بیایي
چې رتلی گڼو ژوند د سالوسي

د خوارانوسره خوار یو موږ په طبع
د خانانو دود مو ځانله لمسوي

موږ چې وگورو د ماتو زړونو خلک
پرې زورېږو ډېر بې حده په راستي

چې د عدل په بازار کله ورگډ شو
د سرو، سپینو فرق یې وینو سم دستي

۳۳

په کوز او برکی
په کوز او برکی نن بی شمیره انسانان مری
له هری خوا نه افغانان مری
خوک د طالب خوک ترهگر په نامه
خوک د اجیر خوک د نوکر په نامه
زموږ زاړه زموږ تنکی، تنکی خوانان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دنیا روانه ده کیهان لتوی
په علمیت کی ټول جهان لتوی
زموږ مکتب زموږ شاگرد پوه استادان مری
له هری خوا نه افغانان مری

مورې انسانيت او عدالت يادو
مورې تل انصاف او صداقت يادو
خوپه عمل كې هم منصف هم مسلمان مري
له هري خوا نه افغانان مري

۵۲

راشه چه سپرلي دي شم
راشه چه سپرلي دي شم گلزار دي شم
راشه چه د بدې ورځې يار دي شم
ستا د پاكي مينې محبت كي يار
ژوندشمه وږمه شمه بهار دي شم
نه شته بله لار نه بل تدبير چيري
راشه چه مرهم دي شم قرار دي شم
ته ما ته په مينه مينه وگوره
زه به دي لمبه شمه انگار دي شم
ما سره جذبه ده محبت زړه كي
راشه چه كاگل دي شم سينگار دي شم
مينه د اخلاصه سره خوندكوي
راشه چه د مينې وفا دار دي شم

هسکه غاړه زيب لری امیل سره
راشه چه د سپینې غاړې هار دی شم
شرنگ دی د پایزېب په زرګۍ ښه لګۍ
راشه چه پایزېب دی شم شرنگار دی شم
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۲

۵۱

مور په مینه د اشنا هسې صادق یو
چې مجنون ورته عاجز دی په دوستي

افغانی چې دکوم چا په مینه سوزي
د هغه نگار په مینه کړي مستي

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

مینه خه ده

دغه چته بنکلا گوره
وای په مینه نه رسیږم

خپله مینه کې لمبیري
وای په چل یې نه پوهیږم

مینه اور مینه سیلاب دی
مینه ژوند مینه کتاب دی

مینه پوهه ده علمیت دی
مینه کار دی شجاعت دی

مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه شرنگ دی یو رباب دی

۳۵

دا مو په خپله په ځان وکړه
چې د پردو په لمسون خپل کور وړانونه

راځی چې خپل وطن اباد کړو
ترڅو به گالو د پردیو پېغورونه

وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومونو بیلوینه

د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چې یو کړو افغاني خواره قومونه

۱۲ / ۱ / ۲۰۰۸

۵۰

زمونږ مینه زموږ گران افغانستان دی
زمونږ مینه زموږ ژوند زموږ ایمان دی

بی وطنه چې اوسیري په غربت کې
خوږ ژوندون ورته په مثل د زندان دی

زمونږ مینه زموږ هیله ده ارمان دی
اتفاق او ورور گلوي د هر افغان دی

دا وطن په ورور گلوی باندې جوړیږي
په یووالي باندې هر مشکل اسان دی

د وطن غیبه کې مې کور دی

ماته پردي مالت کي خوب کله راځينه

د وطن خاورې به رانجه کړم
دا پرديسي ژوندون می هر دم زور وینه

چې مو تاریخ ته نظر وکړو
جگې شملې مو د پلرو را یادې شینه

۴۹

مینه بحر دی طوفان دی
مینه دا فانی جهان دی

مینه بڼه شانتې نغمه ده
یوه ښکلې ترانه ده

دا د ژوند مانا ده مینه
هم د خوند مانا ده مینه

څوک د خدای سره کړي مینه
د عقبا په لارې سردی

څوک په دې فاني جهان کې
د ريا په لارې سردی

مینه کور مینه دلبر دی
مینه زور دی اوهم زردی

۳۶

څوک د کار سره کړي مینه
څوک مین په خپل هنر دی

څوک روزگار سره کړي مینه
هم پیشوا دی هم رهبر دی

د یار مینه زوریدل دي
په سور اور کې سوزیدل دي

د پتنگ انجام د مینې

په لمبو کی لمبیدل دي

د مین په برخه گوره
مایوسي ده ژاړیدل دي

د جانان مینه د سره
(په سوراوړ ورته دنګل دي)

۹ / ۱ / ۲۰۰۸

۳۷

زموږ مینه

دا د مینې عجیبه لویه دنیا ده
څوک په مینه کې مجنون څوک یې لیلیا ده

چې په مینه محبت کې دی تېر شوی
مینه کړې ده درخو ده که رابیا ده

مینه خه ده مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه پوهه ده علمیت مینه کتاب دی

د یار مینه زوریدل دي بل خه نه دي
په سوراوړکې سوزیدل دي بل خه نه دي

د پتنگ د مینې بد غوندې انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل خه نه دي

۴۸

دلته سترې بادشاهی وې
ډیرې لوی امپراتوری وې

څوک چنگیز په شان مغرور و
نا پیلون هم لوی باتور و

لږ عبرت ژوند ته پکار دی
کبر جن سپی تل خوار دی

نن دا مست چې په ډالري
دوى د ځانه بې خبر دي

سبا خداى له په رفتن دي
بس محتاج د يو كفن دي

»»»»

۲۷ - ۸ - ۲۰۰۹

۴۷

تر خوبه دا نفاق وي

راځى چې جوړ كړو دغه وړان كلي كورونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

راځى چې يو كړو دا خواره واره قومونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

گودرمو وړان پېغلې سرتورې شولې
د ورور گلوۍ خبرې نورې شولې

کلي باندې مورانسکورې شولې
خوبه د بل په لمسونه خپل کور وړانونه
وروڼو ترخوبه دا نفاق وي

دا وطن مينه غواړي کار غواړي
بيا جوړولو ته يې زيار غواړي
بنکلو باغچو ته يې مليار غواړي
ترخوبه اوږد پردیو پېغورونه
وروڼو ترخوبه دا نفاق وي

وروڼو تدبیر او علمیت دی په کار
لوړ شجاعت او صداقت دی په کار
بيا رغونې ته همت دی په کار
راځی پوره کړود کالونو ارمانونه
وروڼو ترخوبه دا نفاق وي

دا مود کلو او باندو وطن دی

دا د بنایست د منظرو وطن دی
د ولسونو ، پرگنو وطن دی
سره جرگه کړو افغاني ټول ولسونه
ورونو ترخوبه دا نفاق وي

۳-۸-۲۰۰۷ کال مهاجرت

۳۹

موقعه

دا ژوندون یوه موقعه ده
د چاته لنډه چا اوږده ده
دا موقعه ده هغه چاله
چې فرصت لري سباله
خوپه هرشي کې انجام شته
خوک صادق همدې نام شته

پوه او ښه خلک تیر شوي

بد په بد نامه یاد شوي

خاطرې ترې پاته کیږي

نیک په ښه نامه یاد یږي

د ژوندون په پړاوو کې

په وختونو زمانو کې

ډیر و ستر ستر قدرتونه

د بدبې وې مقامونه

۴۶

ګډ شوه په ډول د اجنبي رنگ په رنگ

څه بې وقاره حیثیتونه تېر شول

هسکه شمله مو د نیکو شوه ټیټه

د پردو رسم او رواجونه تېر شول

دا بې فرهنگه د فرهنگ تر نامه

زموږ د کلتور اوله دودونه تېر شول

دا د تاريخ او افغانيت د بنمنا
دوی مو لستونې کې مارونه تېر شول

افغاني! نه رسي منزل ته هغوی
چې د وطن او ولسو نه تېر شول

۲۰۰۸ - ۱۲ - ۲۸

برول - جرمني

۴۵

ځوانيمرگه اوزليم

يوه مينه يوه ناز يوه ادا وه
يوه ښکلې نازينه دلربا وه
خوږې سترگې محبت سره اشنا وه
هغه لاره د عمرونو مسافر شوه

هغه لاره مور او پلاريې په غم ژاري
د خوانۍ د مرگ بهاريې په غم ژاري
زموږ کلي زموږ بناريې په غم ژاري
اوس هغه د مور او پلاره مرور شوه

تر سهاره پرې د غم او بنکې جاري دي
مور او پلاريې اوس د غمه لېوني دي
نا اميده په ژړا خپل او پردي دي
په خوانۍ کې دا پېغلوته چيرته سر شوه

نن اسمان دی په دې کلي راویدلی
دلته هر سړی بې حده زوریدلی

دې ماتم کې هر چا ځان دی خپل گڼلی
ښه ځواني یوه ښکلا نن د نظر شوه

ر به ستا دنیا ده لویه ته باد شاه یې
هم د خان هم د غریب هم د گدایې
ته په خپله په خپل کار باندی اگاه یې
نن خور لانه مې د لور خاورې په سر شوه

۲۰۰۷ / ۲ / ۲۰۰۷ ماین اشف جرمني

حالات

په مونږه څومره چې وختونه تېر شول
هومره عبث میاشتې، کالونه تېر شول

دا به تقدیر وه که مو خپله گناه

په ژوند مو خومره کړاونه تېر شول؟

خلک بڼه ژوند ته ترکیهانه لارې
زموږ عبث ټول فرصتونه تېر شول

دغه حالاتو په موږ څه ونکړل
زموږ روزگار کې ټول غمونه تېر شول

یوه لحظه آرام مو ونه لیدو
څه نا کراره مو فکرونه تېر شول

خپلو مینځو کې جنگوي افغانان
خومره وحشت خومره ظلمونه تېر شول

خومره شو بی قدره په بل ملک کی چه اوسیدو
دلته هر قدم کی د افغان په نوم زوریږو

ټول عیب په نفاق کی دی په دی هم نه پوهیږو
وران شو د شملو وطن د کلو او بانډو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

راشی خوږو ورنو سره یو شو د افغان په نوم
خو به دا نفاق وی چه بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو د اخلاص او د ایمان په نوم
جوړ کړو افغانی وطن د سولی او جرگو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

خپل وطن مو وړان شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

دلته مجبوری ده هر قدم کی تکلیفونه دی
دلته بی و سی ده هری خوا ته پیغورونه دی
بل غوندي قانون دی مایوسی ده زحمتونه دی
هر قدم پردی دی راته ښکاری د میرو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

څه خو په وطن کی ډیری شمیره شهیدان شول
ډیر نور د ابرو خلک بی کوره بی کاروان شول
څوک بیا په پردی وطن کی پاتی په بیابان شول
دا نسل لا پریږده چه مو وړان شو د لمسو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

پرديس خيالونه

د شعرونو مجموعه

سميع الدين سعيد افغاني

د شاعريه هکله

سميع الدين افغاني د ارواښاد مولوی محمد سعيد
(سعيد افغاني) ځوی د مرحوم مولوی عبدالمجيد
لمسی په کال ۱۳۳۳هـ ش کی د لغمان ولايت د عمرزيو
د قریي دخیراباد په کلی کی زیږیدلی دی. لمړنی

زدکړې يې د لغمان ولايت د حيدر خانپوه د هاتي
ښونځي ، دمهرالمرک ابتدايه ښونځي او د روښان په ليسه کې سرته رسولي او په کال ۱۳۵۹ کې د لوړو او مسلکي زده کړو د لاسته راوستلو په مقصد
بهر ته واستول شو . او په کال ۱۳۶۴ کې د کورنيو چارو په وزارت کې د ډگروالي تررتبي رسيدلي دي .
سميع الدين افغاني شاعري چه يوه شعري مجموعه يې (د وطن يادونه) ترسرليک د چاپه راوتلي ، ډيره برخه ليکنې او شعرونه يې د وطن په مجلو او
جرايدو کې خپاره شوي دي او همدارنگه ډير شعرونه يې د وطن د وتلو شاعرانو او ليکوالانو په علمي سيمينارونو او مشاعرو کې دکلمه شوي او يو تعداد
نور يې د وطن د خوږ ژبو سندرغاړو په خوږو او ازونو کې کمپوز شويدي لکه بنجاره ماما ، پل دي بختو رشه ، همت ، افغان يم ، دا افغانستان دي ، ياره
ستا په اننگو کې او ډير نور چه زموږ د هيواد والو د توجه وړ گرځيدلي دي .
سميع الدين افغاني متاهل او د پنځو اولادو څښتن دي .
ليکل شوي اثار

د وطن يادونه - شعري مجموعه ، د خاپوړو کلي - دکلو او بانډو کيسې
پس از بازگشت - داستان کوتا ، پردیس خيالونه - شعري مجموعه
(د حق دلاري فرهنگي ټولنه . جرمني)

SAMEUDDIN AFGHANI

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library